

POST INFO

INFORMATIVNI TJEDNIK HSP - HRVATSKOG SINDIKATA POŠTE - BROJ 497
18. listopada 2013.

PROSVJED SINDIKATA PROTIV ZAKONA O RADU

U organizaciji Nezavisnih hrvatskih sindikata (NHS) i Saveza samostalnih sindikata Hrvatske (SSSH) u Zagrebu je, u četvrtak 17. listopada 2013., održan prosvjed kojim se upozorilo na štetnost novog prijedloga Zakona o radu (ZOR), čiji je predlagatelj Ministarstvo rada i mirovinskog sustava. Riječ je o prosvjedu na kojem su se okupili samo sindikalni čelnici i povjerenici sindikata udruženih u NHS i SSSH. Ne pristane li Vlada RH na uvjete sindikata vezane uz Zakon o radu, na eventualne daljnje akcije bit će pozvano i cjelokupno članstvo. Prosvjednici su se okupili ispred Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog i organizirano krenuli prema Ministarstvu rada, gdje su im se obratili sindikalni čelnici. Predsjednik SSSH Mladen Novosel rekao je kako zbog neuspjeha pregovora oko ZOR-a za stolom, sada počinje borba za radnička prava na ulici. „Ovo je prevara! Odmah nakon izbora Vlada je obećavala kako neće mijenjati Zakon o radu. Ali, Mrsić nam je odmah izmijenio zakone, a sada želi poslodavcima omogućiti da radno vrijeme rasporede kako god žele i radnicima ne plaćaju prekovremene sate“, rekao je Novosel. Prosvjednicima se obratio i Krešimir Sever, predsjednik NHS-a, poručivši Vladi da više ne štiti radnike. „Ova socijaldemokratska partija izdala je socijaldemokraciju, ali problem je što su izdali radnike i narod. Robovi u rimskom carstvu imali su više prava nego što se danas daje radnicima“, rekao je Sever. Nakon završetka skupa ispred Ministarstva, prosvjednici su se uputiti i pred sjedište Hrvatske udruge poslodavaca, odakle su također uputili poruke. Sindikalisti su upozorili da poslodavci traže maksimalnu fleksibilizaciju, odnosno niska prava radnika i sindikata, da žele samostalno odlučivati, bez sindikata i/ili radničkih vijeća. Također, upozoreno je da Ministarstvo rada slaže predmetni zakon u interesu poslodavca, a na teret i štetu radnika, te da će, bude li ovakav zakon izglasan, hrvatsko tržište rada biti opasno uzdrmano, a radnici obespravljani i potplaćeni. Podsjetimo, nakon nepostizanja dogovora o izmjenama odredbi vezanih uz radno vrijeme i sudski raskid ugovora o radu, predstavnici NHS-a i SSSH-a prekinuli su 11. listopada 2013. daljnji rad u radnoj skupini za izmjene ZOR-a.

DAVANJE PISANE IZJAVE JE PRAVO, A NE OBVEZA!

U posljednje vrijeme radnici se žale da Poslodavac učestalo od njih traži pisanje izjava, navodno za svaku sitnicu i kako se kome prohtije. Upozoravamo radnike da je davanje izjave vezano za rad i moguće propuste u radu, njihovo pravo, a ne obveza. Ukoliko nadređeni od radnika zahtjeva pisanje izjave, radnik to može odbiti i zbog toga ne može biti kažnjen. Ističemo da Zakon o radu predviđa da je poslodavac dužan omogućiti radniku iznošenje obrane u postupku koji prethodi redovnom ili izvanrednom otkazivanju uvjetovanom ponašanjem ili radom radnika. Prema tome, radniku je u postupku prije otkazivanja osigurano pravo na obranu, kao jedno od temeljnih prava u zaštiti njegova dostojanstva, a on to pravo može, ali i ne mora iskoristiti. Iznimno, poslodavac nije dužan radniku omogućiti iznošenje obrane kada postoje okolnosti zbog kojih nije opravdano očekivati da to učini. Kada je pozvan iznijeti svoju obranu, radnik to može učiniti usmeno, pisano ili na zapisnik kod poslodavca. Budući da je institut obrane utvrđen, prije svega radi zaštite radnika, bilo bi korisno da se radnik prije iznošenja obrane obrati svom sindikalnom povjereniku, koji će ga uputiti prema sindikalnom pravniku te nakon toga može dati pisanu izjavu ili iznijeti obranu usmeno na zapisnik kod poslodavca.

DOSTOJANSTVO I KAKO GA (NE)IZGUBITI...

...i pri tome se ne zamjeriti nadređenima! Pitamo iste te nadređene - moraju li operateri prilikom transakcije ili usluge nuditi naš asortiman čak i onim korisnicima za koje sasvim sigurno znaju kakvog su socijalnog statusa (stalni i dobro znani korisnici)? Radi se o ljudima koji nemaju ni za

„kruh naš svagdašnji“, a kamoli za šarolikost koja se nudi po poštanskim uredima. Znaju li nadređeni da u *lijepoj našoj* ima sve više socijalnih slučajeva i da je tim ljudima zaista, u najmanju ruku, neukusno nuditi dodatne proizvode i usluge, koji su njima zapravo, nedostižni luksuz...da ne bi bilo nismo znali, nije problem u nuđenju, već u činjenici da bi pojedini nadređeni trebali imati suosjećanja i obzira prema onima koji jednostavno NEMAJU novca. Malo više ljudskosti ne bi vam bilo na odmet.

PRIJEDLOG REFORME INSTITUTA OTPREMNINE

Ministarstvo rada i mirovinskog sustava predstavilo je svoj prijedlog reforme sustava otpremnina na okruglom stolu, koji je održan Zagrebu 15. listopada 2013. Novi sustav podrazumijevao bi osnivanje fonda radničkih otpremnina, a samim time i donošenje Zakona o fondu za otpremnine. Reformom otpremnina po uzoru na austrijsku reformu iz 2003., Ministarstvo rada namjerava isplatu otpremnina s poslodavaca prebaciti na fond. U njega bi poslodavci svakog mjeseca uplaćivali doprinose na ime i račun svakog radnika. Time bi radnici dobili poseban račun koji bi poslovao i bio kontroliran kao što su i sada mirovinski fondovi. Pravo na otpremninu radnici bi stjecali nakon tri godine i to kod različitih poslodavaca. To znači da bi se novim rješenjem, po uzoru na austrijski model, ukinuo kontinuitet rada kod istog poslodavca kao parametar za iznos otpremnine, no istovremeno bi se otvorila mogućnost da na otpremninu može računati daleko veći broj radnika, pa i oni koji su zaposleni na određeno vrijeme ili su privremeno ili sezonski iznajmljeni preko agencija. Ni u novom sustavu, bude li postignut dogovor o njegovu uvođenju, neće biti moguće isplatiti otpremninu radniku koji je otkaz dobio zbog „skrivljenog“ ponašanja. Ove nove otpremnine bit će daleko niže od iznosa na koje radnik danas ima pravo prema Zakonu o radu. Tako bar ispada prema simulaciji iz analize koju je za Ministarstvo rada napravila Svjetska banka, prema kojoj bi otpremnina radnika s mjesečnom bruto plaćom od 10.000 kuna (oko 6.630 neto), koja sada za pet godina radnog staža iznosi 16.666 kuna, po novom modelu iznosila 10.334 kune! Dakle, čak 6.332 kune manje. Isti taj radnik za 15 godina radnog staža sada dobiva 50.000 kuna otpremnine, a po novom bi modelu dobio 9.394 kune manje ili 40.605 kuna. Jedini radnici koji bi profitirali su oni s 20 i 30 godina radnog staža.

Iako bi ih novi model otpremnina rasteretio u situacijama kada bi radnici dobivali otkaze, iz Hrvatske udruge poslodavaca ističu da poslodavci više ne mogu podnijeti nova povećanja troškova rada. S okruglog stola poručeno je da će se novi sustav otpremnina dogovarati i sa sindikatima i sa poslodavcima, a postojeći model će se mijenjati samo ako se oko fonda otpremnina postigne konsenzus svih socijalnih partnera. Živi bili, pa vidjeli!

POVREMENI POSLOVI, ZAMKA KOJA RUŠI CIJENU RADA

U organizaciji Saveza samostalnih sindikata Hrvatske i Zaklade Friedrich Ebert, u ponedjeljak 14. listopada 2013. održana je javna rasprava o Prijedlogu zakona o povremenim poslovima, na kojoj su se sindikati vrlo oštro obrušili na Vladu RH, rekavši kako se ovim prijedlogom stvara društvo modernih robova. Naime, model povremenih poslova vrlo je atraktivan za poslodavce, ali za radnika koji pri tome ne bi imao gotovo nikakva radna prava, isti je vrlo štetan, pa i opasan. Takozvani mini poslovi, koje predlaže Vlada RH kako bi se smanjila nezaposlenost, mogli bi itekako narušiti tarifni sustav, odnosno smanjiti plaće stalno zaposlenim radnicima (što se već dogodilo u Njemačkoj i Austriji). Jednako tako, mini poslovi ni u drugim zemljama nisu riješili pitanje rada na crno, pa se sindikati s pravom boje da će ista sudbina zadesiti i Hrvatsku. Na štetnost ovog zakona, posebno su nas upozorili kolege sindikalci iz Slovenije, u kojoj je sličan zakon pao na referendumu. Poručeno nam je da je naš zakon pisan u još gorem obliku, što je opasno ne samo za hrvatsko tržište rada već i za tržište u cijeloj regiji. Iz ministarstva su se pravdali tezom da će ovaj zakon smanjiti nezaposlenost. Odgovor na pitanje što će se učiniti ako stvari krenu po zlu, nismo dobili.